

ԱՅԲԲԱՆԱՐԱՆ ԵՒ

ԲՐԻՎՏՈՆԱԿԱՆ

Գ. Դուրս, [առ. ցույց], 1740,

- 80 Դ

(սերտ լուս.)

Կ.Ո. 456

Բ.Ա. 15107

* Յաշագս վարժման մանկանց նորագուհի
դեռևս եկելոյ յառաջնորդութիւնս։

* Տարց։

* Պատիւի։

Խորդ պարտէ կրթել զման
կունս դեռ եկս ի կրթութի։

Պարտէ ուսուցանողին ըստ
կարգի և յարմարապէս դաստիարա
հել և հմտացուցանել զի մի թիւր
և անճահապէս վարժեցուցանելով
խարբալեսցէ զմիտս խակակրթիցն .
այլ պատշաճաբար ուսուցանելով հա
սուսցէ ի կէտ ուսմանն։

Նախ և անջին զտառն միահամուռ
շարագծել զձայնաւորսն և զբաղա
ձայնսն . և ապա բաժանել զնս ի մի
մեանց . և ոչ միայն զկերպս տառիցն
ուսուցանել այլ և զգորութիս՝ և զբա
ժանմունս նոցին . որք են այսպէս։

* Տարց։ Բանի՞ք են տառք։

* Պատ։ Լրեսուն և ութն են։

Վերք համօրէնք ձայնսւորք և բա
ղաձայնք։

Նախկին աստիճին տառից . որք արտա
բերին միով հնչմամբ։ 3 Խաչ

✠
Խաչ Օգնեալ Ինձ.

ԱՐԳ. ԳԵՕ. ԼՐԹ.
ԺԻԼ. ԽՆԿ. ՆՁԳ.
ՃՄՅ. ՆԵՈ. ՉՊ.Յ.
ՌՍՎ. ՏՐՅ. ԻՓԲ.
ԼՕՖ. ԼՃԻմ:

ա,բ,գ,դ,ե,զ,է,ը,թ,ժ,ի,
լ,խ,ծ,կ,հ,ճ,ղ,ճ,մ,յ,ն,
շ,ո,չ,պ,ջ,ռ,ս,վ,տ,ր,ց,
ւ,փ,ք,Լ,օ,Փ: ԼՃԻմ:

աա բբ գգ դդ եե զզ էէ ըը թթ
ժժ իի լլ խխ ծծ կկ հհ ճճ ղղ
ճճ մմ յյ նն շշ ոո չչ պպ ղղ
ռռ սս վվ տտ ըը ցց ււ փփ քք
ԼԼ օօ ՓՓ:

ախչ. բծպ. գկջ. դհռ. եձս.
շշվ. էճտ. ըմր. թյց. ժնւ.
իշփ. լոք. ԼօՓ:

աժճռ. բիմս. գլլվ. դխնտ. եծշր.
զկոց. էհչւ. ըձպփ. թղջք. ԼօԼՓ:

* Եւ զկնի ուսուցանելն զժառանգութենս
 և ներկրթելոյն ՚ի սո
 սանպարտի և զբաժանութն սոցին ծա
 նուցանել. որք լինին ՚ի ձայնաւորս
 և ՚ի բաղաձայնս. որք են ըստ այսմ
 կերպի: Տար: * Բանիք են Տոբ
 ձայնաւորք: Պատ: * Լին են
 ա. ե. է. ը. ի. ո. օ. ու: Օ սոցին
 և զօրութիս բացայայտել Տորգաքննու
 Թք այսպիսեաւ. վն էր ասին ձայնա
 ւորք. վն զի զձայնս յինքեանց ելու
 զանեն Թարց այլոյ գրոյ: Օ կնի սո
 ցին ևս զորքանութի բաղաձայնիցն
 Տարգաքննել. այսպիսեւ Տարգոշուք
 Տար: * Լր քանք են բաղաձայնք:
 Պատ: * Լաղաձայնք են երեսուն
 այսինքն. բ. գ. դ. զ. թ. ժ. լ.
 խ. ծ. կ. հ. ձ. ղ. ճ. մ. յ. ն. շ. չ.
 պ. ջ. ռ. ս. վ. տ. ը. ց. փ. ք. ֆ.
 Տար: * Լն էր ասին բաղաձայնք.
 այսինքն շարաձայն: Պատ: * Լն այն
 ասին շարաձայնք. զի ընդ ձայնաւորի

շարեւով ապա կարեն ձայնս արձակել
 իսկ ինքեանք ըստ ինքեանց առանց
 միաւորութե ընդ ձայնաւորի ան
 կարելիէ ձայնս արձակել:

* Յաշագս Վնի:

Հարց: Օ ինչէ վանկ:

Պատ: * Ս անկէ առաջին շարակա
 լուծն գրոյ՝ քանզի իգրոյն վանկն լի
 նի. զի մասն բառիէ. վս որոյ երբ
 զգիրն ուսանի. պարտ է զկնի այնո
 րիկ զվանկն ուսանիլ. որ է առաջին
 շարակալուծն գրոյ՝ և մասն բառի.
 Որք են այսպէս:

Լ. Ճ. բարի. գարուն. որք և փաղա
 ռուիք ասին ըստ այսմ կերպի.
 բաբ. բեբ. բէբ. բըբ. բիբ. բոբ. բօբ:

* Լայկորդ ասորիճան վանկից. որք լինին մով
 յայնաւորս. և մով շէշորս. իմ մով

բաշայնի: Ու,

ա. ե. է. ը. ի. ո. օ:

բա բե բէ բը բի բո բօ:

[illegible]

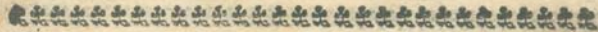
վա	վե	վէ	վը	վի	վո	օ:
տա	տե	տէ	տը	տի	տո	տօ:
րա	րե	րէ	րը	րի	րո	րօ:
ցա	ցե	ցէ	ցը	ցի	ցո	ցօ:
փա	փե	փէ	փը	փի	փո	փօ:
բա	բե	բէ	բը	բի	բո	բօ:
Փա	Փե	Փէ	Փը	Փի	Փո	Փօ:

* Այս բոլոր աստիճան վանկից որք չի կիս իր չափն առաւ և երկոտոմբն բաշխանի:

բաբ	բեբ	բէբ	բըբ	բիբ	բոբ	բօբ:
գագ	գեգ	գէգ	գըգ	գիգ	գոգ	գօգ:
դադ	դեդ	դէդ	դըդ	դիդ	դոդ	դօդ:
զազ	զեզ	զէզ	զըզ	զիզ	զոզ	զօզ:
թաթ	թեթ	թէթ	թըթ	թիթ	թոթ	թօթ:
ժաժ	ժեժ	ժէժ	ժըժ	ժիժ	ժոժ	ժօժ:
լալ	լել	լէլ	լըլ	լիլ	լոլ	լօլ:
խախ	խեխ	խէխ	խըխ	խիխ	խոխ	խօխ:
ծած	ծեծ	ծէծ	ծըծ	ծիծ	ծոծ	ծօծ:
կակ	կեկ	կէկ	կըկ	կիկ	կոկ	կօկ:
հահ	հեհ	հէհ	հըհ	հիհ	հոհ	հօհ:
աա	աե	աէ	աը	աի	աո	աօ:
նա	նե	նէ	նը	նի	նո	նօ:

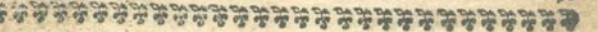

զաղ զէղ զէղ զիղ զով զող
 ճաճ ճեճ ճէճ ճըճ ճիճ ճոճ ճօճ
 մամ մեմ մէմ մըմ միմ մոմ մօմ
 նան նեն նէն նըն նին նոն նօն
 շաշ շէշ շէշ շըշ շիշ շոշ շօշ
 չաչ չեչ չէչ չիչ չոչ չօչ
 պապ պեպ պէպ պըպ պիպ պոպ պօպ
 լալ լել լէլ լըլ լիլ լոլ լօլ
 ռառ ռեռ ռէռ ռըռ ռիռ ռոռ ռօռ
 սաս սես սէս սըս սիս սոս սօս
 վալ վեվ վէվ վըվ վիվ վով վօվ
 տատ տետ տէտ տըտ տիտ տոտ տօտ
 բար բեր բէր բըր բիւր բօր
 ցաց ցեց ցէց ցըց ցից ցոց ցօց
 փափ փեփ փէփ փըփ փիփ փոփ փօփ
 քաք քեք քէք քըք քիք քօք քօք

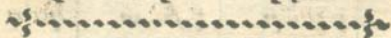
* Չորրորդ աստիճան վանկից որս լինին երկ
 Բարբառօրէն և միւլ Բաշնջ-յնիւ։

աւ . եւ . էւ . իւ . ու .
 բաւ   բեւ   բէւ   բիւ   բօւ .
 գաւ   գեւ   գէւ   գիւ   գօւ .
                                  9   դաւ

դաւն	դեւն	դէն	դիւն	դու :
զաւն	զեւն	զէն	զիւն	զու :
թաւն	թեւն	թէն	թիւն	թու :
ժաւն	ժեւն	ժէն	ժիւն	ժու :
լաւն	լեւն	լէն	լիւն	լու :
խաւն	խեւն	խէն	խիւն	խու :
ծաւն	ծեւն	ծէն	ծիւն	ծու :
կաւն	կեւն	կէն	կիւն	կու :
հաւն	հեւն	հէն	հիւն	հու :
ձաւն	ձեւն	ձէն	ձիւն	ձու :
ղաւն	ղեւն	ղէն	ղիւն	ղու :
ճաւն	ճեւն	ճէն	ճիւն	ճու :
մաւն	մեւն	մէն	միւն	մու :
յաւն	յեւն	յէն	յիւն	յու :
նաւն	նեւն	նէն	նիւն	նու :
շաւն	շեւն	շէն	շիւն	շու :
չաւն	չեւն	չէն	չիւն	չու :
պաւն	պեւն	պէն	պիւն	պու :
ջաւն	ջեւն	ջէն	ջիւն	ջու :
ռաւն	ռեւն	ռէն	ռիւն	ռու :
սաւն	սեւն	սէն	սիւն	սու :
վաւն	վեւն	վէն	վիւն	վու :

տա՛	տե՛	տէ՛	տի՛	տո՛ :
րա՛	րե՛	րէ՛	րի՛	րո՛ :
ցա՛	ցե՛	ցէ՛	ցի՛	ցո՛ :
փա՛	փե՛	փէ՛	փի՛	փո՛ :
բա՛	բե՛	բէ՛	բի՛	բո՛ :
Փա՛	Փե՛	Փէ՛	Փի՛	Փո՛ :

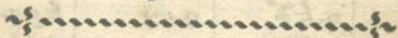
* (Յաշմա Բառի :

Բառ է շարակոթի վանկից . և
նշանակիչ իրի . կամ իրակոթէ .
որ և ձայն կատարեալ : Օ կնի վան
կի շարակարգի բառ . որ լինի ի գը
րոյ և ի վանկէ . որք են ձայնք ան
կատարք . իսկ բառն ի սոցանէ յա
ռաջ եկեալ լինի ձայն կատարեալ
որէ բառ մասն բանի կատարելոյ .

որք են այսոքիկ :

Լստո՛ւած . Բարի . Պարու՛ն .
Պո՛ւռն . Պնամ . Պամ .

Պատեմ :

* Լստալիւորոյր աստիճան Բառից . որ լինի
II ի գոյ վանկէ : այբ

Լ

այբ

ազգ

ախտ

աին

աճ

աղտ

ամպ

այր

այդ

այլ

անձն

աչք

աջ

աստղ

ասր

արտ

Բ

բեն

բայ

բան

բանտ

բառ

բեռն

բոր

բոյր

բոյս

բլիթ

բլուր

բրույն

բուլթ

բօթ

բուռն

Գ

գիմ

գաճ

գան

գանձ

գառն

գեճ

գեղ

գետ

գէճ

գէշ

գէս

գէր

գիծ

գին

գինտ

գինծ

գիւա

գիրք

գող

գոմ

գոշ

գոյ

գոյժ

գոյն

գութ

գուլ

գուճ

գուշ

գլուխ

Դ

դայ

դաս

դաւ

դար

դէղ

դէւ

դէա

դիր

դող

դրոշմ

դուռն

դրանդ

դոախտ

Ե

եչ

եզ

եզն

եզր

ելք

եկք

եշն

ետղ

երգ

երկք

Երր

Երփն

Օ

Ղայ

Ղատ

Ղարմ

Ղեկ

Ղէն

Ղոյգ

Ղայր

Ղօրբ

Ղրահ

Լ

Ե

Եգ

Եշ

Ենն

Ետբ

Բ

Եթ

Ըստ

Ընդ

Թ

Թոյ

Թագ

Թաթ

Թագ

Թաւ

Թեւ

Թեւ

Թեփ

Թեկղ

Թիղ

Թիւ

Թոյն

Թուղ

Թութ

Թուխ

Թուրթ

Թուն

Թուշ

Թուր

Թուրի

Թուրբ

Թօն

Թօռ

Թօի

Ժ

Ժէ

Ժամ

Ժանկ

Ժանտ

Ժոյժ

Ժլատ

Ի

Ին

Իժ

Ինճ

Ինչ

Ինքն

Իւղ

Իղճ

Ի

Լիւն

Լաւ

Լարա

Լայն

Լաց

Լաւ

Լե

Լիրբ

Լիճ

Լիմ

Լոր

Լուռ

Լուր

Լօշ

Լեառն

Լս

Լսէ

Լսաղ

Լսաժ

Լսակ

Լսաշն

Լսայթ

Լսեղ

Լսեռ

Լսիժ

Լսիճ

խիճ	խնամք	ծուռնկ	կին
խիղճ	Օ	ծուռնր	կիր
խիշտ	ծայ	ծուռ	կիրթ
խիստ	ծագ	ծուփ	կոթ
խիտ	ծախ	ծոյլ	կոծ
խոզ	ծակ	ծնունդ	կոկ
խոչ	ծամ	ծրար	կող
խոտ	ծառ	ծրումն	կոճ
խոր	ծափ	Լ	կոճղ
խոց	ծայր	կեն	կոպ
խօթ	ծեր	կաթ	կոր
խօսք	ծեռ	կալ	կոփ
խուլ	ծիլ	կահ	կոնք
խուղ	ծիծ	կաղ	կոյս
խուռն	ծին	կամք	կոյտ
խուռնկ	ծիր	կապ	կոյր
խուռփն	ծիրտ	կար	կուռք
խոյ	ծիւ	կարգ	կնատ
խոյր	ծոմ	կաւ	կնիք
խուռն	ծոր	կայթ	՝
խլուրդ	ծոց	կետ	հոտ
խրատ	ծուխ	կէտ	հոր

տէր	ցելս	փոքր	Օ
տող	ցեղ	փուռ	օ
տուռն	ցեց	փուք	օն
տուռն	ցին	փուռն	օծ
տուռնկ	ցիռ	Ք	օդ
տուռտն	ցոփ	քէ	օձ
տուփ	ցուլ	քաղ	օշ
տուրք	ցուրտ	քաղցր	օր
տօն	ցօղ	քաջ	Ֆ
տնանկ	Լ	քար	Ֆէ
տրակ	լիւն	քարք	Ֆարտ
Բ	լիւթ	քառ	Ֆիւ
րէ	լիւր	քայլ	Ֆար
րախ	Փ	քիս	Ֆաս
րամ	փիւր	քիրտ	Ֆալ
րուտ	փակ	քոռ	Ֆաք
Յ	փառք	քոս	Ֆիր
ցոյ	փեկղ	քոր	Ֆիտ
ցած	փերթ	քոյր	Ֆօր
ցայդ	փող	քուն	Ֆանկ
ցանց	փոս	քրայ	Ֆուր
ցաւ	փոր	քնար	
	Բ		Եւ

Հայր Եւսեփ

* ԼԵՐԻՐԵՐ ասորիճան Բառից . որ Լիկին էր իւնց Վանկից : Լ աբ բա աբ գար աբ դան աբ էլ աբ դամ աբ դէ աբ դին աբ ղոխ աբ ղոր աբ Թոռ աբ կանջ աբ ղոթք աբ ղանդ աբ ըի աբ նակ ան յագ աջ խարճ աբ շուն աբ աակ	աբ աան աբ պար աբ սախ աբ տամն աբ ման աբ բամ աբ բումն աբ ջառ աբ նան աբ նանդ աբ նար աբ նարտ աբ ներ աբ քին աբ քար Բ բաբ գէն բա գին բա ղարջ բա ղակ	բաճ կոն բամ պակ բա սան բա բուք բե բան բոյ ոս բա ցումն Գ գա զան գա զա գաղտ նիք գան գէս գա բուն գէ որդ գրա կալ գե բան Դ դա դան դամ բան դա շինք

Դաս տակ
 Դար բին
 Դա ի թ
 Դե մաս
 Դե ս պան
 Դեր ձան
 Դարձումն
 Ե
 Ե բեր
 Ե դեմ
 Եզ րաս
 Եզ րոն
 Ե նոս
 Ե նօք
 Ես րոն
 Եր դումն
 Եփ ըեմ
 Եփ րատ
 Օ
 Ղամ բիւղ
 Ղա րբ ըի
 Ղե նոն

Լ
 Է ալ
 Է մակ
 Է ից
 Ը
 Ըն կուղ
 Ըմ բիշ
 Ընթ ըիս
 Ընտրումն
 Թ
 Թա բօր
 Թա րա
 Թոր Թան
 Թա մար
 Ժ
 Ժա ռանդ
 Ժո ղովք
 Ժա նիք
 Ժրա ջան
 Ի
 Ի րան
 Ի րաւ

Ի մաստ
 Ի նեւ
 Լ
 Լա բան
 Լա տին
 Լե զու
 Լե ղի
 Լա լոշ
 Լու սին
 Լու սիկ
 Լիւստ րոս
 Խ
 Խա ռան
 Խա ճար
 Խո րան
 Խո րէն
 Խո ըիսի
 Օ
 Ծա ռայ
 Ծա ղիկ
 Ծո րան
 Ծա կադ
 Ծոր

Լ

Լադ մոս

Լաթ սայ

Լա խարդ

Լա հաթ

Լա մար

Լայ նան

Լան Թեղ

Լա պարճ

Լա պար

Լա պերտ

Լա պանք

Լա բափ

Լա բաս

Լա ցին

Լա ցուրդ

Լա լատ

Լա քալ

Լեդ բոն

Լեդ ար

Լե սառ

Լի պար

Լիպ բոս

Լո պար

Լո սառ

Ն

Տա գագ

Տա գար

Տա զար

Տաղ բակ

Տա բալ

Տառ բալ

Տա լուկ

Տա լատ

Տեղեղ

Տե բակլ

Տեր մոն

Տիւ սիս

Տո գի

Տո ուի

Տո վիլ

Տրա հանգ

Տրա ման

Տրա պոյր

Տրո տից

Տաշ տու մի

Չ

Ճան ճաղ

Ճանճ բոթ

Ճո նու մի

Պ

Պա բան

Պա մեք

Պե լի

Պու կաս

Պո զակ

Պո զու մի

Ղ

Ղա կատ

Ղա զատ

Ղա ճանճ

Ղար տար

Ղա բակ

Ղան ճիւռ

Ղի բան

Ղե պու մի

Ո՛

Դա ժակ
 Դա կար
 Դաչ տոց
 Դա ցառ
 Դատ Թան
 Դար կոս
 Դար մին
 Դես րօպ
 Դի նաս
 Դօ սէս
 Դօ վաբ
 Դա հակ
 Դուր հակ
 Դու շեղ

Օ

յա կօբ
 յա սօն
 յե սու
 յես սէ
 յոպ պէ
 յօ սէփ

յոս տոս

յով րամ
 յու սիկ
 յօ հան
 յօ նան
 յօ նամ

Ն

նա բատ
 նա Թան
 նա հանգ
 նա լուժ
 նա բեկ
 նա քովր
 նե զոս
 ներ սէս
 նե ցուկ
 նը լագ
 նը լագ
 նը լաղ
 նը լաստ
 նեն դօղ
 նե րու մն

Շ

շա բաթ
 շա լակ
 շա զախ
 շաղ կապ
 շա պիկ
 շա բաճ

Ո

ո բաղ
 ո լոռն
 ո զորկ
 ո բակ
 ու բաք
 ոփ նի
 ու սու մն

2

չա ման
 չը լան
 չա փու մն

Պ

պանդուխտ
 պա տան

պայ ման
պա շար
պատ ըոյգ
պա բան
պար սիկ
պէ տ ըոս
պօ զոս
պարզումն

Ս

ջայ լամն
ջո ըեակ
ջամբեմ
ջրա զաց
ջլր հոս
ջլր մուղ

Ռ

ռաբ բի
ռա դաւ
ռա հան
ռա սիմ
ռա քէլ
ռե ման

ռե տին
ռու բէն

Ս

սա դօկ
սահ ման
սա հառ
սա հանք
սա դա
սաղ մօն
սա դիմ
սամ սօն
սա պատ
սա ռա
սար գիս
սեդ բաք
սե պուհ
սե ըուք
սե գովր
սի դօն
սի մօն
սի օն
սոմ նաս

սու ը մակ
սո դօմ

Վ

վա կաս
վա հան
վա դակ
վախ ճան
վան դակ
վառ վառ
վա սակ
վատ սուռն
վար դան
վի ճակ
վի շապ

Տ

տախ տակ
տա ճար
տա պար
տատ բակ
տա բափ
տա փակ
տա քար

տի րան	փա փուկ	քե ղի
տիգ րան	փե գովը	քե ոի
տիւ րոս	փե սայ	քես տոս
տըր դատ	փես տոս	քե տուր
տօ րոս	փե տուր	քի րամ
տու բիդ	փեն նա	քո բար
տու գանք	փետր վար	քու լայ
Ր	փի լոն	քրիս տոս
րաս դոն	փի նատ	քար շում
րա խաբ	փո շի	( )
Յ	փոս տոս	օ գուտ
ցո րեան	փոր ձանք	օ ժիտք
ցա մաք	Ք	օ ծումն
Փ	քա կոր	օ ձի
փա ղեկ	քա ղան	օ ղերձ
փայ լակն	քա ղաք	օ ճառ
փան դուր	քա ղոց	օ սիդ
փան պար	քա մի	օ տար
փա ուան	քա մակ	օ րան
փա րախ	քա նան	օ լոց
փա րէս	քան քար	օ ցուտ
փար թամ	քեբ րոն	օ րէնք
	23	Լ

* ԱՐՐՐԻԴ ասորի ճան բառ-ից . որք լինին յ
 քից վանկից :

Լ.

աբ դի ու
 ա բ ե ն էր
 ա բ ի ու դ
 աբ բա համ
 ա բ ի սակ
 ա գ ա բ ոս
 ա գ ա բակ
 ա գ ա թի
 ա դ օ նա
 ա նաս տաս
 ան դ ի մանդ
 ա թ ա նաս
 ա թ է նայ
 ա ժ դ ա հակ
 ա ծ ա կան
 ա կ ա նատ
 ա հ ա բօն
 ա ղ ա թոն
 ան գ է աս

ամբակում
 աշ տա բակ
 աս տի ճան
 ա ռ ա քեալ
 ա ռ աւ օտ
 ա ռ ա գ աստ
 աղ պա բէս
 աշ տի ճան
 աս տու ած
 ա բե գ ա կն
 ա բե գ ի
 ա բե ե լք
 ա բե մուտք
 աբի քաաա
 աւե տիք
 աւե լեաց
 ապի բի կայ
 աքայ աբ
 Բ
 բա բի լոն

բա գ աբատ
 բա թու էլ
 բաղտասար
 բա նա կան
 բա բա դամ
 բեթ լեհէմ
 բե լի աբ
 բե բի ա
 բիւ բա կան
 բու իս տան
 բնակում թի
 բրա բի ոն
 Գ
 գ աբ բի էլ
 գ ա լի լե
 գ աղ գ ա ղա
 գ ա յ ի սոն
 գ ա ն ձ ա նակ
 գ աւ ա ղ աւ
 գ ե լա բան

գե րա գ ոյն
գե րե զման
գո բա ղայ
գո ղի աթ
գրի գո ըիս
գու ըի աս
Գ
դա տի այ
դա հա նակ
դա մաս կոս
դա նի էլ
դաս տա եկ
դա տա տան
դե բով րա
դե րա ձայն
դի տա նոց
դրամական
Ե
ել մով դադ
ե կա տոր
ե ղի ա
ե ղի սէ

եմ մաւ ուս
ե պի փան
ե սայ եաս
եփ րա տէս
Օ
զա բո ղոն
զա բի ըոն
զա քէ ոս
զե բե թոս
Լ
է ու թիւն
է ա կան
է ա ցու մե
է ա պէս
Ր
ըն դո ծին
ը հա նուր
ըն դա բոյս
Թ
թա գաւ ուր
թա դէ ոս
թե բայ իդ

թէ ո դոս
Ժ
ժա մա նակ
ժողովորդ
ժառանգորդ
ժա պաւ էն
Ի
ի սա հակ
իս մայ էլ
իս րայ էլ
Լ
լա զի ոս
լե գ է օն
լի բա նան
լո րա մարդ
Խ
խաժամոժ
խակակոթ
խանձարոյ
խե լա գար
խեցդետին
խո ղո վակ

խո տոր նակ
խո րա փիտ
խո րա գէտ
խո րա սան
խուժ ա քոժ

Ո

Ժա մա կալ
Ժւնա լու մն
Ժե րու նի
Ժի րա նի
Ժոր Ժորակ
Ժաղկաղաղ

Կ

կա ղա մախ
կա ղա մար
կամ նասալ
կանափ հառ
կա սա նոս
կա րա պետ
կա փա րիչ
կի նա մոս
կի րա կոս

կոստանդին
կրօ նա իոր
կրա սի ոս
կո մի տաս

Տ

հայաստան
հե Թա նոս
հե Ժա նոց
հե ղի նակ
հե րա կլէս
հի պա տոս
հո շա կան
հո սե լի
հռիփ սի մէ

Ձ

ձեռա գէմ
ձանձ րու ք
ձայ նաւ որ
ձախակողմ

Ղ

ղե քէ ոս
ղե կա վար

Ղ

ճանապարհ
ճառագայթ
ճո խու Թի
ճե մա կան
ճո խա բան

Ս

մագաղաթ
մագիստրոս
մա դի ամ
մա զա րովդ
մա նու էլ
մատ Թէ ոս
մա ճա կալ
մա րի ամ
մա րե րի
մե ղա իոր
մե հե կի
մե սի ա
մե րա րի
մի սայ էլ
մի քայ էլ

Յ

յա կօ բոս
յա լա նակ
յա բա ցոյց
յա բու թի
յա բանու
յու լի ոս
յօ հաննէս

Ն

նա բի ութ
նա զա բէթ
նա խա հայր
նայ ա սօն
նա սե փաթ
նա լար տան
նէ է ման

Շ

շա մանդաղ
շան թա կող
շա ռա գոյն
շա բա կան
շի բակ վան

Ո

ո զի ա
ու նե լոր
ու բա ցօղ

Չ

չար չարանք
չա փա կան
չա փա լոր

Պ

պա հա պան
պւճու ճանք
պոյ լի կան
պաշտօնեայ

Ր

րնա բա հար
րա տա գով
րեր մու թի

Ռ

ռա մա նոս
ռա փայ էլ
ռա մի սէ
ռըս աա կէս

Ս

սա դայ էլ
սա թե նիկ
սա դա մօն
սա մու էլ
սանատրուկ
սա տա նայ
սե պտե մբէր
սա շօ մօն

սո փի ա
սու քի աս
ստե փան նոս

Վ

վա նա կան
վա ջա գան
վա ռա բան
վեր դանէս

Տ

տա լի թա
տա բի թա
տա դա չափ
տանու տէր

ԹԱՄ ԱՊՆԱԿ
 ԹԱՓԱՐԱԿ
 ԹԻՔԵՐՈՍ
 ԹՈՒՔԻՍ
 Ր
 ՐԱՔՈՒՆԻ
 ՐԵՆԱԿԱՆ

Յ
 ԾՈՒԾԱԿԱՆ
 ԾԱՆԿՈՒԹԻ
 Փ
 ՓԻԱՆՈՒԷԼ
 ՓԻԱՐԱՆՕՏԻ
 ՓԵԳՈՎՐԱՅ

Վ
 ՔԱՏԱՆԱՅ
 ՔԵՐԱԿԱՆ
 ()
 ՕՐԻՆԱԿ
 ՕՐԻՈՐԴ
 ՕԳՈՍՍՈՍ

* Չորրորդ ասորիական բառից • որք լինին ՚ի
 չորից չափից :

ԼՔԵՆԵՂԵՐ
 ԱՔԻՄԵԼԻՔ
 ԱՔԻՍՈՂՈՏ
 ԱՔԻԱԹԱՐ
 ԱԳԱՆՈՎԹԱՅ
 ԱՂԱՐԻԱ
 ԱՄԻՆԱԴԱՔ
 ԱՆԱՆԻԱ
 ԱՇԽԱՐՏԱԿԱՆ
 ԱՍԱԿՈՒՐԱԿԷՍ
 ԱՍԿՈՐԱՆԶԱՆ
 ԱՐԱՄԱՆԵԱԿ

ԱՆԵՍՏԱՐԱՆ
 ԱՓՐՈԴԻՍԷՍ
 ԱՎԱՐԳԱՆԱՃԵԱԼ
 ԲԵԹԱՆԻԱ
 ԲԵԹԱՅԻԴԱ
 ՎԱՄԱԴԻԷԼ
 ԳՈԹՈՆԻԷԼ
 ԳԵՆՆԵՍԱՐԷԹ
 ԳՐԻԳՈՐԻՈՍ
 ՎԱՍՍՏԻԱՐԱԿ
 ԴԱՂՄԱՍԻԱ
 ԴԱՆԴԱՆԱՆԱՆՈՂ

Լ ր ա ն ա կ ա ն
 Ե ղ Ե կ ի ա
 Ե ղ ի ա կ ի մ
 Ե ղ ի ա զար
 Ե ր Ե մ ի ա ս
 Ե ր ու ս ա ղ Է մ
 Օ ար մ ա ն ա զար
 զ ա ք ա ր ի ա ս
 զ օ ր ա ք ա ք Է լ
 Լ ա կ ա կ ա ն
 Է մ մ ա ն ու Է լ
 Բ ն դ ու ն ա ր ա ն
 ը ն դ Տ ա ն ր ա կ ա ն
 Թ Ե լ ա դ ր ու Թ ի
 Թ Է ո դ ո ր ո ս
 Ս ա մ ա դ ի տ ա կ
 Ժ ա ռ ա ն դ ա ի ո ր
 Ի մ ա ս տ ա ս Է ր
 Ի դ ն ա տ ի ո ս
 Ի Լ ր ա տ ա կ ա ն
 Լ ու ս ա պ ա ճ ոյ ճ
 Լ ա ի ո դ ի կ Է

Խ ո Տ Ե ր ա կ ա ն
 Խ ս ի ա ր այ ի ն
 Օ ի Ժ ա ղ ա խ ի տ
 Ժ ի ր ա ն ա ի ո ր
 Լ ա Թ ու ղ ի կ ո ս
 կ ա փ ա ու ն ա ու մ
 կ ի ն ա մ ո մ ո ն
 կ ա ղ ա մ ա խ ի
 Տ ա ս տ ա կ ա ռ ոյց
 Տ ա ի ա լ ա ս ա ն
 Տ ո ղ ի փ Ե ու ն Է ս
 Չ ա ն ձ ա խ ա ր ի Թ
 ձ Ե ղ ու ն ա զար դ
 ձ օ ն ա ի ո ր Ե ա լ
 Պ օ ղ ա ն ջ ա ք ա ն
 ղ ա մ ք ա ր ա փ այ լ
 ղ ու ն կ ի ա ն ո ս
 Ճ ա Տ ա ի ո ր Ե ա լ
 Ճ ա ր տ ա ր ա պ Ե տ
 Ճ ր շ մ ա ր տ ա ք ա ն
 Ճ ր շ մ ա ր տ ա պ Է ս
 Ճ ր շ մ ա ր տ ա դ ա տ

Մաղաղի էլ

մաղաքի ա

մատաթի ա

մարի ա նէ

մետրոփանոս

Յարմարաբան

յողդողդա միտ

Նաբարակիտ

նաթանայ էլ

Շարահիւսող

շահատակեալ

Ոլմպիաթ

ոնոփրիոս

որոգինէս

Չարագատիչ

չարահան

Պատկերակից

պողկարպոս

պաղեստինէ

Սահանքերեալ

շնարաքատակ

շոկամանեալ

Ռաբայական

ռաբիէկան

ռետնաճաշակ

Սաղամուրոս

սենեքերիմ

սեդեկիա

սաղմոսերգու

Սեսպիանոս

Վահանէոր

վանդակապատ

Տարաշխարհիկ

տիմոթէոս

Րոպէաբնակ

րաբունապետ

Յանագնասիրտ

յողատարափ

Փարթամաբան

փայտակարան

Քանքարագիւտ

քաղդէացի

( ) Ղերձական

օրհասական

* Տիգ Երբ աստիճան բառից • որ լինին
'ի հիգից լանից:

ար տասնե զա բար	ճար տա սանական
բիւրապատկօրէն	մար մնա ընդ ա կն
գերա զնար ճա կն	յարա մնացական
դա տա ընդ ա կան	նե րա կըր թա կն
երկ րա չա փա կան	շա րա մա նա կան
զար մա ցո զա կան	ուղղա գոր ծա կն
է ու թե նա կան	չա փա բերա կան
ըն տա բու սա կան	պարա լան դա կն
թա գա ընդ ա կան	ջախ ջախո զա կան
ժա մա նա կա կան	ռաղ մա հա տա կն
ինք նա գրա լա կն	սան ճա հա րա կան
լու սա ընդ ա կան	վերա բերա կան
խորհըրդիկ ցաբ ր	տա զա չա փա կան
ծնընդիկանու թի	րե նա կա նա պէս
կար գա ընդ ա բար	ցան կա ցո զա կան
հնա րա ընդ ու թի	փա ռա բա նական
ձայ նա ընդ ա կան	քա ռա զարդական
դօ զան ջո զա կան	օրի նա դրա կան

* 11. Երեւոյց աստիճան բառից . որի շինին 'ի վերջ
 լանից :

աստեղաբաշխա կոն	ճըշտարտաբանական
բաղդատականապ	մեծահըռչական
գերադրականաբար	յաւէժանւագական
գատողականաբար	նախանձաբեկութի
երեւականութի	շարաշարժողական
զօրանորագունեղ	ունականականական
էականականական	չափակցականաբար
էհանրականաբար	պարապընդողական
թըւալրականական	ջեռուցանողական
ժառնագանորութի	ռետնաճաշակօրէն
իրանախոհաբար	սրօբէականպարական
լայնածանալծօրէն	վերազդեցողաբար
խորանայարկական	տարատրոհողօրէն
ծանրաբարձողական	րաբունականութի
կարծողականական	ցանկրականաբար
հանաքաբանական	փիլիսոփայութի
ձեղունաղարդաճեմ	քլաբէախըմբական
ղամպարափայլաբար	օրհնաբանողական

* Տամարողութիւն որ է լեռնայն հովիտն
ըստ հարցոց եւ ըստ համոզեցւոց :

ա	մէկ	1	Ժ	տասն	10
բ	երկու	2	ի	քսան	20
գ	երեք	3	Լ	երեսուն	30
դ	չորս	4	խ	քուսսուն	40
ե	հինգ	5	ծ	յիսուն	50
զ	վեց	6	կ	վաթսուն	60
է	եօթն	7	հ	եօթանա	70
ը	ութն	8	ձ	ութսուն	80
թ	ինն	9	ղ	իննսուն	90

Ճ	հարիւր	100	ն	հազար	1000
Դ	երկու հիւ	200	ս	երկու հա	2000
Ե	երեք հիւ	300	վ	երեք հա	3000
Զ	չորս հիւ	400	տ	չորս հա	4000
Ը	հինգ հիւ	500	ր	հինգ հա	5000
Թ	վեց հիւ	600	ց	վեց հա	6000
Պ	եօթն հիւ	700	ւ	եօթն հա	7000

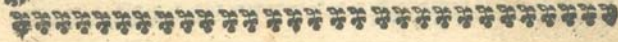
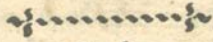

ᐃᑦ	110	ᐃᑦ	201	ᐃᑦ	601	ᐃᑦ	1001
ᐃᑦ	120	ᐃᑦ	202	ᐃᑦ	602	ᐃᑦ	1002
ᐃᑦ	130	ᐃᑦ	301	ᐃᑦ	701	ᐃᑦ	1003
ᐃᑦ	140	ᐃᑦ	302	ᐃᑦ	702	ᐃᑦ	1004
ᐃᑦ	150	ᐃᑦ	401	ᐃᑦ	801	ᐃᑦ	1005
ᐃᑦ	160	ᐃᑦ	402	ᐃᑦ	802	ᐃᑦ	1006
ᐃᑦ	170	ᐃᑦ	501	ᐃᑦ	901	ᐃᑦ	1007
ᐃᑦ	180	ᐃᑦ	502	ᐃᑦ	902	ᐃᑦ	1008
ᐃᑦ	190					ᐃᑦ	1009

ᐃᑦ	2001	ᐃᑦ	4001	ᐃᑦ	6001	ᐃᑦ	8001
ᐃᑦ	2002	ᐃᑦ	4002	ᐃᑦ	6002	ᐃᑦ	8002
ᐃᑦ	3001	ᐃᑦ	5001	ᐃᑦ	7001	ᐃᑦ	9001
ᐃᑦ	3002	ᐃᑦ	5002	ᐃᑦ	7002	ᐃᑦ	9002

ᐃᑦ	10000	ᐃᑦ	100000	ᐃᑦ	000000
ᐃᑦ	20000	ᐃᑦ	200000	ᐃᑦ	000000

ᐃᑦ 100000000 ᐃᑦ 1000000000

* Տրաժարուհի ,

Տրաժարիմք 'ի սատանայէ և յամ
խափէ ու թէ նր . 'ի պատրանաց նր .
'ի խորհրդոց նր . 'ի գնացից նր . 'ի
չար կամաց նր . 'ի չար հրեշտակաց
նր . 'ի չար պաշտօնէից նր . 'ի չար
կամարարաց նր . և յամ չար զօրուէ
նր հրաժարելով հրաժարիմք :
Լքիցս իրնեա :

Հիմա իմա

* Ըյե Ուղղագիր 'Լաւանո-Բիւ գր .
շր պարտ է նմ քրիստոնէից աւանդիւ
և ասել :

Ստորովանիմք և հաւատամք
ամենակատար սրտիւ զհայրն
նձ անեղ անծին և անսկիզբն .
այլ և ծնող րրդւոյ և բղիւօղ հո
գւոյն նբյ :

Տաճարէք զբանն անեղ ծնեալ
 և սկսեալ ի հօրէ նախ քան զյաճի
 տեանս. ոչ յետոյ և ոչ կրտսեր այլ
 որք հայրն հայր՝ ընդ նմին և որդին
 որդի. Տաճարէք զսբ հոգին անեղ
 անժամանակ. ոչ ծնեալ այլ բղխել
 ի հօրէ. Էակից հօր և փռկից որդոյ.
 Տաճարաժք զերրորդութիւնն սբ.
 մի բնութիւն մի անուն. ոչ երեք
 աստուածք՝ այլ մի ան. մի կամք մի
 թիւնութի մի իշխանութի. արարիչ
 երևելեաց և աներևութից.

Տաճարաժք յեկեղեցի սբ զթողութիւն
 մեղաց հաղորդութիւն սբց.
 Տաճարաժք զմինն յերից անձանց
 զբանն ան ծնեալ ի հօրէ նախ քան
 զյաճի տեանս. ի ժամանակի իջեալ
 յանձնին կոյսն մարիամ, առեալ
 յարենէ նորա, միաճորեաց ընդ
 իւրում անունն. իննամսեայ ժուժ
 կալեալ յարգանդի անարատ կու
 սին. և եղև ան կատարեալ մարդ

Կատարեալ. հոգւով և մտօք և մարմ
 նով. մի անձն մի դէմ և միաւորեալ
 մի բնութիւն. Եւ մարդացեալ առնց
 փոփոխման և առանց այլայլութե.
 անսերմն յղութիւն և անապական
 ծնունդ. որպէս զհէ սկիզբն անուէ
 նր, և զՎախճան մարդկութե նր.
 զի յս քս էրէկ և այսօր՝ նոյն և յա
 շիտեան: Տաճարամբ զտրն մեր յս
 քս շրջեալ ի վր երկրի. յետ երե
 սուն ամաց եկեալ ի մկրտութիւն.
 հայր ի վերուստ վճկայեալ դա է
 որդի իմ սիրելի. և հոգին սուրբ
 ազանապետ իջեալ ի վերայ նր.
 Քորձեալ ի ստեյէ և յաղթեալ նմա.
 Խարոզեալ մարդկան զփրկութի.
 աշխատեալ մարմնով. վաստակեալ
 քաղցեալ և ծարաւեալ: Յետոյ
 եկեալ կամաւ ի չարչարանս. խա
 ջեալ մեռեալ մարմնով և կենդանի
 անութիւն. Սարմինն եղեալ ի
 գերեզմանի միաւորեալ անութիւն.

ակամայ. գիտութիւն և անգիտութիւն
 մեղայ ան. Ս' եղայ հոգւովս և զօ
 րութիւն սորա. մտօքս և շարժմամբ
 սորա. մարմնովս և զգայութիւն սորա.
 Ս' եղայ զւրութիւն հոգւոյս. խորա
 մանկութիւն. անզգամութիւն. յանդըգ
 նութիւն և երկչոտութիւն. շռայլութիւն
 և ժլատութիւն. զեղխութիւն և անիրա
 ճութիւն. չարահաճանութիւն, յուսա
 հատութիւն, և թերեմտութիւն, մեղ'.
 Ս' եղայ չար խորհրդով մըտացս.
 նենգութիւն. ատելութիւն. խեթիւն.
 մախանօք. յաջաղանօք. թուլութիւն.
 պոռնկական խորհրդով արունական.
 իգական. անասնական. գրաստա
 կան. գաղանական. 'ի գիշերի և 'ի
 տունէն եան. երազական գիճութիւն,
 և յանրջական գարշադրութիւն, մե'.
 Ս' եղայ ցանկութիւն մարմնոյս. հեշ
 տութիւն. պղերգութիւն. յօրանջմամբ
 քնոյ շարժութիւն մարմնոյս և զազ
 րազ ուրծութիւն 'ի պէս պէս ախտս.

Տեշտալրուք լսելեացս. արատուծք
 աջացս. ցանկուք սրտիս. իդուծք
 ուրնգացս. պագշոտուք բերանոյս.
 անժուժկալուծք. շո՛ւ այտուծք,
 և արբեցուծեամբ, մեղայ Կյ.
 Ս'եղայ չարաբանուծք լեզու՛իս.
 սըտախօսուծք. սուտ երդմամբ.
 երդմնազանցուծք. հակառակուք.
 վիճաբանուծք. բանսարկուք. շոգ
 մոգուք. քսու. դատարկաբանուք.
 և ծաղու. զրախօսուծք. հերձախօ
 սուծք. և անիծաբանուք. տրտնջե
 լով, դժգոհեցելով, բանբասելով, և
 հայհոյելով, մե'. Ս'եղայ գողուք
 ձեռացս. ագահեցելով, զրկելով, հար
 կանելով, սպանանելով, և լ գարշս
 ածելով, մե''. Ս'եղայ ամ յօդունա
 ծովք շինունածոյս, և ամ անդամօք
 մարմնոյս. եօթնեակ զգայարանօքս,
 և վեցեկի շարժմամբս. վերամբարձ
 ոանահարւք, և վայրաքարշ մեղկուք.
 յաջ և յահեակ խոտորելով. զառաջ

նոցն մեղանչելով, և վերջնոցն չար
 նշանակ գոլով, մե": Այլ և մեղայ
 եօթնիցս յանցանօք մահացու մեղօք
 հափառութիւն և մասամբք նորին:
 Նախանձու՝ և մա": Արկուք և':
 Օուլութիւն և": Աղահուք և':
 Որկրամուլութիւն և': Աղջախոհութիւն և':
 Այլ և մեղայ ամ պատուիրանացն
 այ. յանձնառնելեացն և հրաժարե
 լեացն. զի ոչ զյանձնառականսն կա
 տարեցի, և ոչ ի հրաժարելեացն հե
 ռացայ. Օտէնս առի, և յօրինացն
 հեղգացայ. ի կարգս քրիստոնէու
 թէ հրահրեցայ. և գործովս անար
 ժան գտայ. Վիտելով զչարիս կա
 մաւ կորացայ. և ի բարեաց գործոց
 ինձէն հեռացայ. վայ ինձ, վայ ինձ,
 վայ ինձ. Օհրն ասեմ, կամ զիւն
 խոստովանիմ. զի անթիւ են յան
 ցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք
 իմ. աններելի են ցաւք իմ. և ան
 բժշկելի են վերք իմ, մեղայ այ.

Զայր սբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշ
 տու թեան, և բարեխօս առ միածին
 որդին ամ. զի իշխանութեամբդ որ
 տունեալէ քեզ արձակեցես զիս ի
 կապից մեղաց խմոց աղօջեմ զքեզ:

* Արթուր:

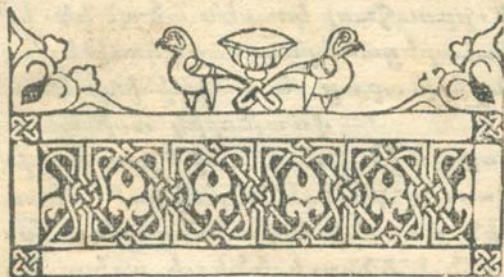
✠ Որոմեսցի քեզ մրդսէրն ան և
 թողութի շնորհեսցէ ամ յանցանաց
 քոց. խոստովանեցելոցդ և մոռացե
 լոցդ: Լըն ես կարգանս քննական
 իշխանութե, և հրամանան ան անյին
 թէ՛ զոր արձակիցէք յերկրի, եղիցի
 արձակեալ յերկինս, Լովին բանին
 արձակեմ զքեզ յամ մասնակցութե
 մեղաց քոց. ի խորհրդոց, ի բանից,
 և ի գործոց, յանուն հօր և որդւոյ
 և հոգւոյն սբ. Լըն դարձեալ տամ
 զքեզ ի խորհուրդս սբ եկեղեցւոյ.
 զի զոր ինչ բարիս գործիցես՝ եղիցի
 քեզ ի բարեգործութիւն ի փառս
 հանդերձեալ կենացն, ամէն:

* Զայր Բր որ յերկինս ես:

Ուսանիլ ըղտահմանս քրիստոնէութե,
 Կալ քեզ ըղեցյան անբիծ օգնակնութե :

* Յաշագո Տանկանց առ ի իրևալիւն և վար
ծուին ի կրօն Քրիստոնէութան:

* Հարց:

ու քրիստոնեայ ես:

Պատ. * Լ՝յո՛ ես քրիս
տոնեայ եմ շնորհօքն քի:

Հարց: * Օ ինչ նշանակէ ա
սելն քրիստոնեայ:

Պատ. * Լ, շանակէ զայնոսիկ որք հա
ւատան ի քս թէ է անձ. և ունին
զօրէնս նր:

Հարց: * Օ ինչոր է անձ՝ քս:

Պատ. * Բանզի մինն յերրորդու
թէն որ է անձն որդւոյ՝ մարմնացալ

ի օրբուհայ կուսէն ամաճնէ. և
միանորեցաւ ընդ մարդկութեանս
անշփոթաբար և անփոփոխասէս .
վսայնորիկ ասի ամ:

Հարց: * Օ իարդ ասի երրորդուհի:

Պար: * Քանզի ներ միում ամու
թեն տեսանի երիս ներդործուիս,
այսինքն՝ ծնող. և ծնել. և բղխումն.
Եւ յոր ծնողէ՝ հայր ասի . իսկ
ծնեալն՝ որդի . բայց բղխեալն՝ հո
գի սբ: Եւ ըստայսմ, անձն հօր՝
ոչէ անձն որդւոյ և ոչ հոգւոյ.
Իսկ անձն որդւոյ՝ ոչէ անձն հօր
և ոչ հոգւոյն սբյ: Նաեւ՝ ոչ անձն
հոգւոյն սբյ՝ է անձն հօր և ոչ որ
դւոյ: Եւ որս ոչինչ գոյ այլայլումն
կամ շփոթումն:

Հարց: * Ուրեմն զիարդ ասի մի ամ
երրորդութիւնն:

Պար: * Թէպէտ անձամբ յատկա
ցեալք են, բայց հոգիք և բնութ
միւնոյն են ամենեւին . զոչինչ ու

նելով զուրոյնուի և կամ զատուի .

ոչ ըստ տեղւոյ և ոչ ը Ժամանակի .

Բանգի երեք տսին ըստ անձնաւո

րութեանն և ոչ ըստ անձութեն .

իսկ ըստ անձութեն յաւէտ մի են .

որով և մի ասին .

Հարց . * Այն էրէ մի անձ և երրորդ

անձն անձութեն .

Պատ . * Այն էրէ զի ունի զկատա

րեալ էութի . զկատարեալ իշխանու

թիւն . զկատարեալ իմաստութի . և

զկատարեալ բարութի .

Հարց . * Ի բառիցդ այդոցիկ՝ որն

առ որ անձն երրորդութեն համեմա

տի ներերրորդութեն .

Պատ . * Կատարեալ էութի՝ առ սբ

երրորդութին համեմատի . որ է ամե

նեին կատարեալ և առանց թերու

թեան յամ էութիս . անկէտ և ան

սահման . Իսկ կատարեալ իշխանու

թիւն՝ հօր համեմատի . որ է իշխող

ամենեցուն և սկիզբն ամենայնի .

Իսկ իմաստուի՝ ոողւոյ համեմատի.
որով երկինք և երկիր հատատեցան
յոչ էից . և ասի իմաստուի հօր .

Իսկ բարութի՝ հոգւոյն նբյ համե
մատի . քանզի միշտ բարերարութեն
իւրով խնամեալ տածէ զան գոյս
հանաւ՝ ոպ և ի սկզբանն Նի .

Հարց . *Ա՛յ ասն էր էր մարմնանալ
չարչարիլ և մեռանիլ նն մերոյ
յի քի .

Պատ . *Ա՛յ քրկութե և նորոգու
թեան մերոյ . Քանզի հինն ադամ
որ կամեցան ճաշակամբ պաղոյն
ածանալ՝ որով և ի գրախտէն ար
տաքսեցան և յայ օտարացան .

Իսկ ան կամելով զնա իւրում ցան
կուեն հասուցանել (առ որ իւրովի
հասանիլն անճարին էր . այսինքն
ածանալ նմին) եկեալ զկնի Ժմեկաց
էառ զնոյն մարմնն որով յանցեան
ադամ . և միանորեւով ընդ ինքեան
ածացոյց զնա . Որով և զմեզ հա

Ղորդս արար անուէն իւրոյ. քակե
լով զմիջնորն ցանկոյն որ կառեալ
կայացաւ ճոպն ադամաւ.

Հարց. * Օ ինչ նշանակեն ան
ունկթս այսոքիկ Յս Բս. կամ
յուամէ՞ր կոչեցաւ.

Պատ. * Յս անուն ՚ի հրեշտակէն
կոչեցաւ յորժամ երևեցաւ յօսէ
փու ՚ի տեսլեան. որէ ըստ եբրայե
ցւոցն. իսկ առ մեզ փրկիչ լսի.
Բայց քսդ անունէ յունարէն բառ
որ առ մեզ օծեալ Թարգմանի. որ
արդարեւ օծաւ մարդկութեամբն
յանձնութենէն. Նաև վս այնորիկ
յս անունանեցաւ՝ զի փրկեաց ըզ
մեզ ՚ի դժոխայնոց տանջանացն և
՚ի բռնութէն բեւարայ.

Հարց. * Ասէ՞ր զմեզ խաչանիշ
դրոշմեք.

Պատ. * Նախ՝ զի խաչն նշան է
տրուանի. զոր ՚ի մեզ բերելով զմեզ
տրունականս առնեմք. և զքրիստոս

Ի՛նչու՛ն է դրոշմն՝ ի մեզ բացայայտեմք
 Լ՝ արկորդ՝ զի ընդ կնքեւն զմեզ նշա
 նաւ խաչին՝ զերրորդութիւն ի մեզ
 բերեմք։ քանզի նախ աջ ձեռամբ
 զձեռս մեր ի ճակատս տանելով,
 ասեմք՝ անուն հօր. ի վայր ի սիրտս
 բերելով, ասեմք՝ անուն որդւոյ •
 ի ձախմէ ուսոյ ի յաջն բերելով,
 ասեմք՝ անուն հոգւոյն օրհն.

Հարց։ * Լ՝ քան զի արդ տեսանեմք ըզ
 խորհուրդ օրհն երրորդութե.

Պատ։ * Լ՝ յսո՛ւ տեսանեմք • զի ա
 նուն ծանուցանէ միութիւն անու
 թեւն • իսկ զկնի այլ բանքն՝ ծանու
 ցանէն զօր զերրորդութիւն.

Հարց։ * Լ՝ յժմ յայտնեա՛ զբանն
 նշան տրուանի.

Պատ։ * Լ՝ նշան տերունի՛ նշանակէ
 զմեռանիլն մարմնով փրկչին մերոյ
 ի վ՛ր խաչին. որ յետ մարմնանալոյն
 ուրով եցոյց մեզ զճանապարհս փրո
 կութ. որ է դուռն նեղ և անձուկ.

* Գլխի երկուր՝ վս հասարոյ:

Հար: * Որքան է աստիճան հւն:

Պար: * Արկոտասան բանք առաքէ
լոցն որք են ՚ի հաւատամքն:

Հար: * Ան զհաւատամքն:

Պար: * Հաւատամք ՚ի մի անձ հայրն
ամենակալ: յարարիչն երկնի և

երկրի երևելեաց և աներևութից:

Եւ ՚ի մի անձ քսն որդին այ ծնեալն

յայ հօրէ միածին: այսինքն՝ յէրևել

հօր: Եւ յայ լոյս ՚ի լուսոյ ան

ճշմարիտ: յայ ճշմարտէ ծնունդ

և ոչ արարած: Եւ յինքն իբնուէ

հօր: որով ամ ինչ եղև յերկինս և

ի վր երկրի երևելիք և աներևոյթք

Որ յաղագս մեր մարդկան և վս

մերոյ փրկութե իջեալ յերկնից:

մարմնացաւ մարդացաւ ծնաւ կա

տարեւապէս ՚ի մարիամայ սբյ կու

սէն հոգւովն սրբով: Որով էառ

զմարմին զհոգի և զմիտ: և զամ որ

ինչէ ՚ի մարդ: ճշմարտապէս և ոչ

կարծեօք : Չարչարեալ խաչեալ
 Թաղեալ . յերրորդ աւուր յարու
 ցեալ . ելեալ յերկինս նովին մար
 նով նստան ըսջմէ հօր . Վալոցէ
 նովին մարմնովն և փառօք հօր 'ի
 դատել զկենդանիս և զմեռեալս .
 որոյ Թգրուեն ոչ գոյ վախճան .
 Տաւառամք և 'ի սբ հոգին յանեղն
 և 'ի կատարեալն . որ խօսեցան յը
 րէնս և 'ի մարգարէս և յաւորնս :
 որ էջն 'ի յորդանան՝ քարոզեաց
 զառաքեալն և բնակեցան 'ի սբսն .
 Տաւառամք և 'ի մի միայն ընդ հան
 րական և առաքելական եկեղեցի .
 'ի մի մկրտութի . յապաշխարուի .
 'ի քանուի և 'ի Թողուի մեղաց :
 Ի յարութիւն մեռելոց . 'ի դատաս
 տանն յաւիտենից հոգւոց և մար
 մնոց : (Նարքայութիւնն երկնից
 և 'ի կեանսն յաւիտենականս :

II՝ Ի չե ցաւոր էն հաւատոյ բան :

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յորժամ

ոչ էր որդի . կամ էր երբեմն՝ յոր
 ժամ ոչ էր սբ հոգի . կամ թէ՛ յոչ
 էից եղեն . կամ յայլմէ հոռէ և ՚ի
 գոյութէ ասեն լինիլ զորդին այ
 և կամ զսբ հոգին . և թէ՛ փոփոխե
 լիք են կամ այլալեւիք՝ զայնպիսիսն
 նզովէ կաթողելէ և առակելահան
 եկեղեցի . * իսկ լուսնուհի

Պարիսիոսի ասացաւ .

Սկսեք փառանորեսցուք որ յա
 ռաջքան զյաւիտեանս . երկիր պա
 գանելով սբ լորրորդութեն և միոյ
 անութեն հօր և որդոյ և հոգւոյն
 սբ . իսկ և " .

Հոր . * Ով հաստատեաց զհամբն

Պարիսիոսի . * Երկրորդասան առաքեալքն .

Սկսեք զսնորիկեն քիւսն բանք .

Հոր . * Սինց ուսւցնեն բանքս

այսոքիկ ասա կարճառօտիւ .

Պարիսիոսի . * Նախ և առաջին՝ յուսով

հաւատալ յան . և ՚ի հարսն իւր

իսկ եկեղեցի . զի առաջին ութն

բանքն առ անձ հային . իսկ չորքն
վերջինք՝ առ եկեղեցին .

Հարց . * Պատմեալ զբանն առաջին .

Պատմ . * Եւս հաճատամ հաճատով
զի մի է անձ . և բնութք հօր իւրոյ
միածին որդին և հօգին իբրեւ զի ասի
հայր վս բարեգ թուութիւն իւրոյ ի վս
ուղղափառ քրիստոնէից . և մեք կո
չեմք որդիք այ վս որդեգրութեն .
Եւ բոլորից է հայր՝ վս ստեղծանե
լոյն զամ զգոյս . Եւ կոչի անձ զի ան
ամենակարող է . որ կարէ առնել զամ
ինչ զոր և կամի . և ստեղծեաց յո
չունչէ զերկինս և զերկիր և զամինչ
որ ինս . որ է բոլորովն աշխարհս
իւրայնովքն հանդերձ .

Հարց . * Պատմեալ զերկրորդ բանն .

Պատմ . * Եւս հաճում միշտ ի յս քս
որդին այ ի հօրէ միածին . զի է
ծնեալ ի նոյնոյ հօրէ յառաջ քան
զամ յաճունս . և է անձ յաճիտենից
անվախճին . ամենակարող և ստեղծող

Լ տր ամ գոյից . որպէսէ հայր .

Տար . * Պատմեա՛ զերրորդն բան .

Պատ . * Եւ հա՛ւում զի յս քս ճշմարիտ ամէ Եւ ճշմարտ մարդ . զի էառ

մարմին բանական յամենօրննեալ

սրբոհոյ կուսէն մարիամայ՝ զօրուք

հոգւոյն սբյ . այնպ ծնեալ ՚ի հօրէ

անհայր , ոպ ՚ի հօրէ անմայր .

Տար . * Պատմեա՛ զերրորդ բանն .

Պատ . * Եւ հա՛ւատամ զի յս քս վս

շահելոյ զաշխարհս՝ իւրով պատ

ուական արեամբն ազատեաց զմեզ

Չարչարեալ ՚ի հրէից ՚իներքոյ պոն

տացւոյ պիղատոսի . Եւ տանջեցլ Եւ

պսակեցլ փշք . բւեռեցլ ՚ի խաչա

փայտին Եւ մեռել իջուցլ ՚ի խաչէն

Եւ թաղեցլ ՚ի նոր գերեզմանի .

Տար . * Պատմեա՛ զերրորդն բան .

Պատ . * Եւ հա՛ւատամ զի տր մեր

յս քս երբ մեռա՛ն փութանակի էջ

հոգւովն ՚ի դժոխս՝ անբաժանելի

ամութիւն . Եւ աներեաց զդժոխս .

գեւեալք իսկ մարմնովն եղաւ ՚ի գե
 րեզմանի միանորեալ անութք . և
 յերդ անուր յարուցեալ յանուր
 կիրակէի փառապ հզօր զօրութիւն
 հարց . * Յայտնեալ զվեցերդ բանն .
 Պատ . * Եւ իսկ հանձն զի յս քս յետ յա
 րուեն՝ զանուրս քառասուն յայտնե
 ցաւ աշակերտաց իւրոց վս հաստա
 տուէ և ճշմարտուէ յարութեն . և
 զկնի անուրց քնսնից համբարձաւ
 յերկինս ՚ի վերոյ ք զամ երկինս . և
 նստաւ լաջմէ այ հօր ամենակրողի
 գերազանցլ քան զամ դասս հրեշտա
 կաց . և հանրէ փառացն հօր մարմ
 նովն առ ՚ի մէնջ առեցելով . նոյնպ
 տր և խնամօղ ամ ստեղծունւածոց .
 հարց . * Պատմեալ զեօթներդն բան
 Պատ . * Եւ իսկ հանձն զի տր մեր յս քս
 ՚ի կատրճի Ծիս գալոց է յերկնից
 մեծ և հզօր զօրութիւն և իշխանութ
 փառօք հօր դատել զմարդիկ . և
 հատուցանել անցն ըստ գործոց՝
 չարաց և բարեաց :

Տառք: * Ս' եկնեա՛ զութե՛րդն բան,
 Պատ: * Աս Տա՛ւմ 'ի սբ հոգին՝ որ
 է 'ի սբյ երրորդուէն . հակից հօր
 և փառակից որդւոյ . գոյակից և
 բնութենակից երրեակ անձն եր-
 րորդուէն . ամ յա՛նիտենական և
 տր ամցւն . ոպ հայր և որդի .
 Տառք: * Պատմեա՛ զիննե՛րդն բան,
 Պատ: * Աս հա՛ւմ նոյնպ զի մի է
 կաթողիկէ և առաքելական սբ եկե-
 ղեցի . հիմեալ 'ի քէ 'ի վր վիմին
 սբ առաքելոց . որ է ժողովարան ամ
 ուղղափառ քրիստոնէից . որք են
 մկրտեալք յանուն հօր և որդւոյ և
 հոգւոյն սբյ . և խստմնին զհա՛ւտս
 տն մերոյ յի քի ըստ հարցն սբց .
 Տառք: * Ս' ս էր անճանի կթղկէ .
 Պատ: * Ս' այն սբ ասի և կաթո-
 ղիկէ՝ զի ունի գլուխ զքս . և զան
 դամս բազումս զընդհանուր հա՛ւա
 տացլս քի ներպարունակեալ յին
 քեան . և զխորհուրդս փրկականս .
 57 վս

ՎԵ այն անճնի կաթողիկէ . այսինքն

հասարակաց պարունակող ,

Հարց . * Այն Երասի հաղորդութի

նքց . Պատ . * Լսի մասնաւորութի

աղօթից և բարեաց գործոց . որք

լինին 'ի սբ եկեղեցւոյ ըստ անձին .

քզի միանդամն անձին՝ զիւրոյ գոր

ծոյ շահաւէտութիւնն՝ պարգևէ

այլոց անդամոցն . կարեկցելով նց

աննախանձաբար :

Հարց . * Ղառէա՛ զԺերորդ բանն .

Պատ . * Լսս հաւատամ զի 'ի սբ ե

կեղեցւոյէ ճշմարտապէս թողութի

մեղաց՝ միջնորդութիւնք սբյ խորհրդոյ

խոստովանուեն . զոր ընկալան մար

դիկ աստ տալ զհաշիւն մեղանաց

իւրեանց հանդերձ զղջմամբ և ա

զատիլ 'ի պարտոց յանցանաց :

Որոյ խորհրդոյ կերպ՝ է այսպէս .

նախ մտածել զամ զմեզս իւր հան

դերձ զղջմամբ . և ապա երթալ առ

քահանան , և 'ի ծունկս անկանիլ

առաջինը բացաւ գլխով: և այսպէս
 սկիզբն առնել: Սեղայ ամենաւեր
 երրորդութեն հօր և որդոյ և հո
 գւոյն նբյ. մեղուցեալ եմ այ. խոս
 տովանիմ առաջի այ. և առաջի սրբ
 բուհւոյ անձանին մարիամու. և
 նբց հրշտկապետացն գաբրիէլ և
 միքայէլ. և նբյն յօհաննու մկրտչի
 և առաջի ամ նբց. և առաջի քո հայր
 նբ՝ զամ մեղս իմ զորս գործեալ եմ.
 քանզի մեղայ այ խորհրդով բանիւ
 և գործով. կամայ և ակամ. գիտութե
 և անգիտութե: Սեղայ հոգւովս՝
 և զօրութե սր: մոօքս՝ և շարժմամբ
 սորա: մարմնովս՝ և զգայութե սր.
 Սկնի սորին ասէ զամ մեղս իւր
 միջատմիցէ. թէ մարմնական և թէ
 հոգեկան. թէ ներելի և թէ մահա
 ցու. թէ խորհրդոյ և թէ գործոյ.
 զեօթն մահու չափ մեղսն մասնաբն
 իւրեանց:

Հարց: * Յայտնեալ զբանն մետասն
 երրորդ:

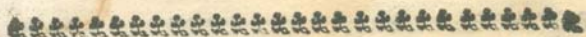
Պատ: * Լս ՏՆԻՄ զի զկնի վախճա
նի աշխարհիս այսորիկ՝ ամենեցուն
ննջեցելոց մարմինքն յառնելոց են
միանորւք ընդ հոգւոց իւրեանց.
եթէ բարեաց և եթէ չարաց. առ ՚ի
ընդունիլ զհատուցումն իւրեանց
յարդար դատանորէն:

Հարց: * Առեա՛ զերկոտասանէրդ
բանն որ է վերջին:

Պատ: * Լս հաւատամ զի բարի
քրիստոնեայքն երթան ՚ի կեանսն
յաւիտենից. որ է արքայուին երկ
նից լի՛ ամ երանուք: Իսկ չարքն
և անհաւատքն ՚ի կորուստն յաւի
տենից. որ է դժոխքն լի ամ թշուա
ռուք և ամենակերպ տանջանօք:

Հարց: * Օ ինչ նշանակէ զկնի ա
սելն՝ ահն:

Պատ: * Սովորութիէ մարդոյ զի
զկնի հաւանելոյ իրին և ընդունե
լոյ՝ ասէ զբառս զայս. որ նշանակէ
եղիցի. կամ, այո:

* Դու-ի երբ-ըտ' լն Կէրուհայան աշօխից.
 Հարց. * Դիտե՞ս զհայր մեր որ յեր'
 Պատ. * Լ'յո գիտեմ.
 Հարց. * Ո՞վ է աւցլ զաղօթս զայս.
 Պատ. * Տըն մեր յն քն է ասացեալ.
 Վերոյ և աղօթք տրունի զսա՛ննա
 նեմք. զոր ամ քրիստոնեայ պարտա
 կան է ուսանիլ. ընդ նմին զհա՛ւա
 տամքն և զողջոյն քեզ մարիամն.
 Հարց. * Ո՞րպէս տրունին աղօթքն
 Պատ. * Հայր մեր որ յերկինս ես.
 Եւ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայ
 ուր քո. եղիցին կամք քո ոպ յեր
 կինս և յերկրի. զհաց մեր հանապա
 զորդն՝ տո՛ւր մեզ այսօր. Թո՛ղ մեզ
 զպարտիս մեր, ոպ և մեք Թողումք
 մերոց պրտպնց. և մի՛ տանիր զմեզ
 'ի փորձուի. այլ փրկեա՛ 'ի չարէ.
 Հարց. * Դիտե՞ս զողջոյն քեզ մա
 րիամն. Պատ. * Լ'յո գիտեմ.
 Լ'սա՛ զի տեսից. * Ողջոյն քեզ մա
 րի

ըիամ լի՝ շնորհօք • ուրախ լեր բերկ
րեալ՝ տր ընդ քեզ • օրհնեալ ես դու
'ի կանայս, և օրհնեալ էս պտուղ որո
վայնի քոյ յս • սրբուհի մարիամ
մայր այ • բարեխօսեա՛ վս մեր մեղա
հորացս • այժմ, և 'ի ժամու մա
հու մերուամ, ամէն:

ԳԼԷԻ ՀԻՐՈՐԷ՛ՎՍ աստուծոյ բանից օրինայն:

Հարց: * Ի՛նչ քեն օրինացն բանք
զորս անձ ետ • և կամ 'ի ձեռն որոյ
ետ զնոսա անձ:

Պատ: * Տասն են բանք օրինացն այ
և 'ի ձեռն մօտէսի ետ 'ի լեառն սինա:

Հարց: * Լ'սա՛ այժմ մի ըստ միով
զի գիտացից:

Պատ: * Լ'լաջինն՝ Լսեմ տր ան
քո • և մի՛ եղիցի քեզ այլ անձ բաց
յինէն • և մի՛ դիցես զանուն այ
քոյ 'ի վր սնոտեաց:

Եւհդն՝ Ս'ի՛ արասցես քեզ կուռս
ըստ անձի նմանուէ • յերկինս 'ի վեր,
և յերկիր 'ի խոնարհ:

Լորորդն՝ Յիշեա՛ զի սրբեացես
զօր շաբաթուն:

Չորրորդն՝ Պատուեա՛ զՏայր քո,
և զմայր քո:

Հինգերորդն՝ Սի՛ սպանաներ:

Սեցերորդն՝ Սի՛ շնար:

Լսթներորդն՝ Սի՛ գողանար:

Ութերորդն՝ Սի՛ սուտ վկայեր
զընկերէ քու մէջ:

Իններորդն՝ Սի՛ երդնուր սուտ
յանուն տնայ քոյ:

Տասներորդն՝ Սի՛ ցանկանար կնոջ
ընկերի քոյ • և մի՛ տան նր • և մի՛ ըն
ջից նր • և մի՛ ամ իրաց որք նր իցեն:

Հարց: * Սեկնեա՛ ինձ զսօ աշտմ
ըստ կարգի:

Պատ: * Լճաջներորդ պատգամն
ուսուցանէ մեզ ճանաչել զամօ օրէ
մեր արարիչ • և բաց ինձանէ զայլ ոք
ոչ ճանաչել զիւն Ըդէմ այ արարչի
Լորկրորդն՝ ուսուցանէ մեզ ոչ առ
նեկ կուռս դքօշեալս ըստ ամ նմա

նուէ . Թէ յերկինս ըստ կերպի ա-
տեղաց , և Թէ յերկրի ըստ ամի կեր-
պի և նմանուէ . զիէ կռապաշտուի .
Լորրդն՝ ուսուցանէ մեզ զօր կիրա-
կէին պատուել՝ պարապելով միայն
'ի գործս անայինս և 'ի հոգեւորս .
'ի բաց կալ 'ի մարմնաւոր գործոյ .
և ո՛չ ըստ այլոց անուրցն գործել .
այլ զօրս զայս նն նուիրել .

2 Թորրդն՝ ուսուցանէ մեզ պատուել
զծնօղս կատարելապէ . և ըստ ամի կեր-
պի մեծարել . և ո՛չ նեղել զնս և մի՛
իւրիք իրօք . վնյ՝ որք նեղեն զծնօղս
իւրեանց՝ նց մահու սպառնայ .

3 Յինգ երորդն՝ ուսուցանէ ո՛չ շնալ
այսինքն՝ ընդ որում ո՛չէ պսակեալ
ոք խորհրդով եկեղեցոյ՝ ի բաց կալ
'ի նմանէ . զի մի՛ ապականեսցի խոր
հուրդ եկեղեցւոյ .

4 Եգերդն՝ ուսուցանէ ո՛չ յափըշ-
տակել զինչս ընկերին . Թէ յայտնի
և թէ ծածուկ . զի մի՛ պարտական

լիցի նմա յաւուրն դառաւտանի:

Լաթներորդն՝ ուսուցանէ մի՛ լինիլ

ձեռնէրէց ի վերայ ընկերին անիրա

ւութիւն. զի մարդ ոչ է իշխան մա

հու և կենաց. այլ ամ որէ արարիչ:

Վսյ և իշխանութի ունի մահու:

Ութերորդն՝ ուսուցանէ ոչ վկայել

այնմիկ որոյ ոչ է տեղեակ. զի է սուտ

վկայութի. քանզի ամ ինչ որ ոչ է

եղել՝ սուտ է. որ վկայէ սուտ՝ զոչ է

վկայէ. Վսյ՝ ինեւքոյ դառաւտուէ:

Ունեւորդն՝ ուսուցանէ ոչ երդ

նուլ սուտ. զսորին և զճշմարիտն

տրն մեր յս քս խափանեց. ասելով

ամենւին ոչ երդնուլ. զի՛ իսմանէ

ևս բազում զըկանք յառաջ գան

և խարդախութիւք ընդ իրեարս:

Տասներորդն՝ ուսուցանէ մեզ ըզ

մերն մեզ բաւական համարիլ. և ոչ

արկանել զաջս ի յինչս և ի ըստաց

ուաճս ընկերին՝ առ իբաց հանել

զնա ի նմանէ. որ է իսկապ զըկանք:

* Վալուի հինգերորդ՝ զաղափա Էօթանց խոր
հրդոյ Էփփեանց :

Տարց : * Քանիք են խորհուրդք Էկե
դեցւոյ . կամ զինչ զօրւի ունին :

Պատ : * Լօթն են խորհուրդք և
ամբեան են հնարք ընդ դէմ մեղաց
և ընձեռօղք շնորհաց :

Լաւաջինն՝ Սկրտութիւն

Երկրորդն՝ Վրոշմն

Երրորդն՝ Հաղորդութիւնն

Չորրորդն՝ Լաւաշխարութիւն

Հինգերորդն՝ Պսակն

Վեցերորդն՝ Վարդ Քհնյուէն :

Եօթներորդն՝ Վերջին օծումն :

Տարց : * Վարէս զի մեկնեացես ինձ
զսն համառօտիւք :

Պատ : * Լյոկարեմ : Սկրտութիւնէ

հնարք ընդ դէմ սկզբնական մեղաց .

որով ազատիմք ի մեղացն ադամայ

որ սկզբնական ասի . և լինիմք որ

դիք այ շնորհօքտն մերոյ ի քի :

( ) Ծումն որ է Վրոշմն շնորհէ մեզ

վերստին զօծումն անային՝ զոր կո
 րոյս հինն ադամ՝ ի գրախտին • յորոյ
 օծմանէ զօրանալք ի համոտն յի •
 Իսկ հաղորդուին կերակրէ զմեզ
 և զօրացուցանէ՝ • նաև է սպեղանի
 վերաց մերոց՝ և հնարք ընդդէմ վի
 րաց մեղաց ներգործականաց •
 Իսկ Խոստովանութիւնէ հնարք ընդ
 դէմ ներգործականաց մեղաց • զի
 որք ստնյ զմեզ գթեցուցէ՝ իմեղս՝
 մեք ևս այսու խորհրդով դորձցուք
 և զղջացուք • և սոյն խոստովանութիւն
 ի մէնջ իբաց Թօթափեացուք • սակս
 որոյ բաղմիցս կրկնիլ կարօղէ •
 Իսկ Պսակնէ հնարք Ըդէմ շնուե
 զի որքան ոչէ պսակ ի մէջ առն և
 կնոջ, մերձաւորութիւնոցին՝ շնուիէ
 համարեալ • Իսկ պսակաւն բառնի
 շնութիւն ի միջոյ և լինի ամուսնութի
 պատուին ըստ խրատու սբյն պօղոսի
 Իսկ Քահանայութիւնէ հնարք ընդ
 դէմ իշխանութեն ստնյի • և զօրութի
 անձա

ածագործուէ . զի զիշխանութին
զայն որ կորոյս ադամ 'ի դրախտին
նազանդելով ստնյի՝ վերստին շնոր
հէց քս մարդկուէս՝ կործանմամբն
սատանայի :

* Այլ վերջին օծմանն զոր ասացեալ է Քծի
Այլ աբդաղեօսին մերոյ Սարգսորի որս
Բեառայոյ :

Երջին ( ) ծումն է խորհուրդ
եկեղեցւոյ զոր տոնեալ լի
նի հիւանդաց 'ի հոգեվարի օրն :
Յաջքն . յականջն . 'ի բերանն . 'ի
ձեռքն . 'ի կուշտն . և յոտից ներ-
բանսն՝ այսու ձեռովս : Այս սբ օծ-
մամբս՝ և իւր գթութիւն՝ անթողու
քեզ զոր մեղանջեցեր տեսլեամբդ :
Նոյնպէս ասէ և այլ զգայուեցն :
Այս լը այլազգաց եկեղեցեացէ :
Իսկ լը եկեղեցոյս մեր՝ այս է այժմ :
Այնքա այս որ յանուն յի՛ լուսա
հորեսցէ զաչսքո զի մի՛ ննջեսցես
'ի մահ : Նոյնպէ և այլ զգայուեցն

Ըստ իւրաքջիւր աստիճանին ասէ:
 Եւ գործ այս խորհրդոյս է՝ որ ըզ
 մնացեալ ներելի մեղքն թողու. և
 այս՝ յորժամ մեռանի: Իսկ թէ զեր
 ծանի՝ ի մահո՛ւանէ, փութով առող
 ջուե պատճառ լինի: Եւ ասէ ա
 ռաքեալն յակոբոս. եթէ ոք հիւան
 դանայցէ, կոչեսցէ զերիցունս ե
 կեղեցւոյն. և աղօթեսցեն՝ ի վր նր
 յօծանել իւղով. թէ մեղս ունիցի,
 թողցի նմա: և աղօթք քահնայիցն
 թեթևացուցանեն զտկարութիւն.
 Եւ թէ ոք ասիցէ, օծումն խոր
 հուրդ է ընդէր մեք ոչ ունիմք:
 Եւսեմք թէ՛ ունիմք զխորհուրդ օծ
 մանն, այլ ծածկամ, ում ի մկրտու
 թիւն. զոր ասցիք՝ ի վերոյ թէ՛ զգրոշմն
 և զառաջին օծումն կատարեմք ի
 մկրտեալն: Եւ յլ զայս օծումնս
 ունիմք յօտնալեայն. Եւ յլ ի մկր
 տութեանն տն յաւուր յայտնուե
 Եւ յլ զայս օծումնս ունիմք ի
 նրն

անջեցեալ քհնյս: Լա՛թէ ընդէր
 ոչ յայտնապէս ունի այլազգաց:
 Լ'սեմք թէ՛ ՚ի հնարից չարին բար
 ձին մարդիկ զխստովանութիւն որհար
 կանոր էր: յայն ապանինեալ թէ՛
 ՚ի վերջին օրն օծանիմք ձիթով բա
 լասամինաւ և արդարանամք: որն
 ազգն յունաց և վրաց և ասորւոց
 որք բարձեալ են զխոստովանութիւն:
 որ անհնարէ առանց խստութեւն աբ
 դարանալ մարդոյ: Եւ ՚ս' հայրնաբ
 եկողոյ լա՛համարեցան զվայելա
 կանն բառնալ: որ ոչ ՚ի լինիլն յա
 լեւուած առնէ, և ոչ ՚ի բառնիլն
 անկնէ զկարգ եկեղեցւոյ: որէ վեր
 ջին օծումն: ք թէ բառնալ զխոս
 տովանութիւն որ հարկանորէ: առանց
 որոյ ոչ գոյ ներգրծիւն մեղացն թո
 ղութի դատանել: Ի՛նչ օծումն հիւ
 անդաց ոչ սրբէ զմահու չափ մեղս
 այլ զներեւելս: իսկ խոստովանութիւն
 զմահու չափն և զներեւելն սրբէ:

ոպ թէ ոք հատանէ զարմատն՝ չո
 րանան և ոստեղունքն։ պիտանի՛ է
 ապա խոստովանիլ քան օծանիլ։
 Դ՛րձ՝ մահու չափ մեղքն՝ բանիւ
 սրբի՛ր ձեռն քհնյին և աղօթիւ ք.
 ոպ ասէ յկբս՝ կոչեսցեն զերիցունս
 և արասցեն աղօթս՝ և թողցի նմա։
 Յայս միտս ժողովիմք քհնյքս և
 պաշտօն առնեմք յերեկօրեյ մինչև
 ի լյս. և պտրագ և խաչ օրհնեմք.
 Թէ կենդանեաց և թէ մեռելոց։
 Լ՛ապ և բանք քհնյին՝ անո՛ւամբն
 այ սրբէ զներեւիսն։ Լ՛ըն թէ ոք ա
 սիցէ՝ պարտէ զի ձեռն քհնյին մեր
 ձեացի՛ ի զգայարանսն։ Լ՛սեմք եթէ
 յարածամ աջ քահանային մերձի՛ի
 գլուխ քրիստոնէին՝ ուր արմատնէ
 բոլոր զգայութեցն։ Լ՛ըն ձեռն քա
 հանային է օծեալ և սրբեալ մեռո
 նաւն. և տայ զշնորհս սրբուէ առ
 որ մերձենայ։ Լ՛ըն ոպ բազում են
 ներեւիքն և անթիւն որ ի զգայարնս

և իմիոս, այսպէս և բազմապատիկ թո
 դու թի շնորհէ քհնյական կարգն՝
 ձեռն դրնելով և բանիւ շնորհաց
 սրբելով։ Եւ թէ ոք ասիցէ, զառա
 ջին օծումն որ նախ քան զմկրտիւն
 ոչ ունիմք։ Եւսեմք՝ թէ և զայս ու
 նիմք ծածկապէս. ոպ այն որ իջուր աւ
 աղանին խաչանման մեռոնն խառնի
 Նախ վս այս խորհրդոյս. և եկդ՝
 զի մկրտութիւնս մեր ոչ է իջուրն
 յովհաննու, այլ ի մահն քի է։
 Եւ զասն այն զանազան իւղ ոչ ու
 նիմք՝ բայց միայն զմեռոնն սբ. :
 զի մի՛ հասարձակեացին քահանայք
 և զձեթ օրհնելն վերստին մուծցեն
 յեկեղեցիս մեր։ Եւ իմեծի եւ շա
 բաթի օրն օրհնեմք իւղ. զի մի՛ մե
 ռոնն սբ. ի հասարակաց ոտս մեր
 ձեացի։ Եւ արձեալ և զօծման խոր
 հուրդս ունիմք ի քհնյս ննջեցլս.
 զի օծանեմք զնոսա ոպ զըմբիշս.
 զի ի հանդէս մտանէ ընդ այսս չա

րուե օդոյ. Լճ թէ ոք ասիցէ, նրն
 ջեցելոց օծումնս՝ վերջին օծումնէ
 թէ առաջին. Լ՛սեմք թէ՝ ուն մահնէ
 վախճան կենցաղոյս և սկիզբն հան
 դերձելոյն, նոյնն և օծումնս այս
 է վերջին. որ զփոշետեսակ և զնե
 րելի մեղսն սրբէ, և է՝ առաջին՝
 զն պատերազմին որ առաջիկայ.
 Լճ թէ ասեն՝ միայն մարմինն օծա
 նի՝ զինչ ներգործէ ՚ի հոգին.
 Լ՛սեմք թէ՝ յորժամ միաւորեալէր
 ՚ի մարմինն՝ միուք ներգործիւր ՚ի
 նմա ամ մարմնականքն. իսկ այժմ որ
 բաժան է՝ բժնմամբ հասանի ՚ի նա
 ամ սրբութի. Լ՛պա թէ ոչ՝ ժամ է
 քեզ ասել՝ թէ ամ կարգ թաղման
 մարմնոյն՝ ոչէ օգուտ հոգւոյ նրն
 ջեցելոյն. Լ՛պա և ոչ աղօթք և պաշ
 տօն քահանայից, կամ տուրք կամ
 պարգ՝ է օգուտ հոգւոյն ըստ քեզ.
 որ է բնաւ սուտ և չար հերձոնած.
 Լ՛յսքան զն օծմանն.

✠ Գլխի շնորհք՝ յազագա անշնոյ և
առաքինութեանց :

Տարց : ✠ Ա՛րքան են անային առա
քինութիք :

Պատ : ✠ Լարեք : այսինքն՝ հաճատ,
Յոյս, Ահր :

Տարց : ✠ Օ՛, իարդ են սոքա անային
առաքինութիք :

Պատ : ✠ Օ՛, ի հաճատովն՝ հաճամք
յան՝ և ճանաչեմք զնա ամենազօր
և ստեղծիչ լեալ : Յուսովն՝ ակնու
նիմք ողորմուէնք և նախախնամու
թե՛ն : զի յոյս է՝ ստոյգ ակնկալութի
կենացն յա՛նիտենից : Լա՛նիսոցունց
յառաջագայի սէրն : որով և սիրեմք
զնա Վս Բարերարութե նորին :

Տարց : ✠ Ա՛րքան են զօրութիք որք
շարժեն զյոյսն : Պատ : Չորք : այս՝
Խորագիտութի : Ճշմարտութի :
Բարեկարգութի : և Օ՛ օրութի :

Տարց : ✠ Ա՛ն էր կոչին շարժութիք
յուսոյ : Պատ : ✠ Ա՛ն զի են գլուխք
և աղբիւրք ամ Բարեաց գործոց :

Հարց: * Ո՞րքան են պարգևք հո-
գւոյն սբյ:

Պատ: * Լաթն: այսինքն՝ Խմաստով
Հանձար: Խորհուրդ: Օջրով:
Պիտուութիւն: Լ՛ծպաշտութիւն:
Լա՛ն երկիւղ ալ:

Հարց: * Բանի՞ք են գործք ողոր-
մութեան որք՝ յիշատակ գանյա
նուրն դատաստանի:

Պատ: * Լաթն: այսինքն՝ Լեւուրել
զքաղցեալս: Լ՛րբուցունել զծարա
նեալս: Օ գեցուցանել զմերկս:
ժողովել զօտարս: Տեսանել զհի-
նանդս: Լ՛յցառնել բանտար-
գելոց: Թաղել զմեռեալս:

Հարց: * Լ՛յսոքիկմարմնա՛նոր ողոր-
մութք են. գո՛ն և հոգւոր ողորմու-
թի՛ք: Պատ: * Լ՛յո գոն այլ ևս է
հոգւոր ողորմութի՛ք: այսինքն,
Խրատել զերկմիտսն: Լ՛քշնորդել
տգիտաց: Լ՛շտամբել զմեղսասէրս
Ս՛խիթարել զտրտմեալս: Թողուլ

զպարտու։ Յանձն առնուլ զվիշտս։
Լ՛շաջել զամբ վս կենդանեաց և
մեռելոց . և վասն մեղաց։

Գլուխ եօթներորդ՝ վասն սկզբնականաց և
ներգործականաց Ռշայ։

Տարց։ * Ըբքան են ազգ մեղաց,
Պարս։ * Երկու այսինքն՝ սկզբ
նական . և ներգործական՝ Երգոր
ծականն յերիս բաժանի։ այսինքն՝
Փոշետեսուկ . Երեւի . և Դաճացու
և Դարձել յերիս բաժանի։ Խոր
հրդով . Լանիւ . և Դործով։

Տարց։ * Օխարդէ մեղքն սկզբնին .
Պարս։ * Կզբնական մեղք են զորս
ի նախահօրէն մերմէ սերեալ ու
նիմք ամբն . որ ջնջի մկրտութիւն
աւազանին զորս ասացաք յառաջ։
վասն այսորիկ սա՛ հասարակապէս
առ աման բերի . ոչ առանել և ոչ
նունաղ . այլ միապէս։ վսրոյ և մկր
տութեն շնորհ՝ միապէս առ ամե

նեւեանս տարածանի և մաքրէ ըզ
մեզ 'ի մեղաց անտի :
Հարց : * Օ խորդէ և մեղքն ներ
գործական :

Պատ : * Երգործական մեղքէ՝ որ
ոչ հասարակաբար տարածանի առ
ամենեւեան . այլ առ այն միայն որ
գործէ զմեղս . վասն որոյ և խոստո
վանութիւն՝ թողութիւն այնմ միայն
լինի որ զղջայ և խոստովանի : Իսկ
այնք որ ոչ զղջան և ոչ խոստովանին՝
ոչ առնուան զթողութիւն մեղաց :
Սակս այնորիկ՝ խոստովանութիւն բազ
միցս է՝ սահմանեալ 'ի տէ յէ . քանզի
բազմիցս մեղանչեմք՝ լայն բազմիցս
պարտիմք զղջալ և խոստովանիլ :
Իսկ մկրտութիւն միանգամ լինի .
քանզի սկզբնական մեղքն մի է և
ոչ բազմիցս կրկնի :

Հարց : * Որքան են մեղք գլխա
ւորք որք են սկզբունք ամ մեղաց .
որք և մահու չափք ասին :

Պատ. ✱ Լօթն են. այսինքն՝ հպարտութի. Եւսխանձ. Բարկութի. Լգահութի. Օսկութի. Որկրամութի. Բղջախոհութի.

հայ. ✱ Բանիք են մեղք որք միշտ խնդրեն զվրէժս յայ.

Պատ. ✱ Զորք. այս՝, Լնմեղ սպանութիւն. Լըռագիտութի. Օրկնք աղքտց. հատանել զվարձս մշակց. չորքս այսօրիկ՝ են սարսափելիք.

✱ Գլխի ուրիշի՝ յաշագս առաքիւնէ,

հայ. ✱ Բանիք են առաքինութիք գլխաւորք ընդ դէմ սց.

Պատ. ✱ Գարձլ եօթն են. այսինքն Խոնարհութի ընդ դէմ հպարտութի. Բարեհաճութի ընդ դէմ նախանձութի. հեղութի ընդ դէմ բարկութի. Լռատաստութի ընդ դէմ ագահութի. Լրիութիւն ընդ դէմ ծուլութի. Պահեցողութի ընդ դէմ որկրամութի. Ողջախոհութի ընդ դէմ բղջախոհութի.

Հարց: * Վանի՞ք են ահացուցիչք
մարդոյ՝ զորս խորհելով դադարի
ի մեղաց:

Պատ: * Չորք: այսինքն՝ Լուսջլնն
մահն: Լըկրորդն՝ ահեղ դատաս
տանն: Լըրորդն՝ դժոխքն ահա
գին: Չորրորդն՝ արքայու
Թիւնն անձառ:

* Գլու-ի ինն երորդ՝ յազագս պատուիրա
նայն նյ. և լնն երանութեանց նիյ
Լ-եպարանին:

Հարց: * Վանի՞ք են պատճիրանք
աւետարանականք:

Պատ: * Լըկու: Լուսջլնն՝ Սիրես
ցէս զոր նժ. քո յամ սրտէ քումմէ
և յամ անձնէ քումմէ, և յամ զօ
րութէ քումմէ, և յամ մտաց քոց:
* Լըկրորդն՝ սիրեսցէս զընկերքո
իբրև զանձն քո:

Հարց: * Որքան են երանութիւնք
աւետարանականք: Պատ: * Լնն են:
Լըրա

* Լճրանի աղքատաց հոգւով՝ զի
նոցա՛ն արքայութիւն երկնից։

* Լճրանի սրգաւորաց՝ զի նոքա մը
խիթարեսցին։

* Լճրանի հեզոց՝ զի նոքա ժառանգ
եսցեն զեկիր։

* Լճրանի որք քաղցիւք և ծարաւիք
իցեն արդըւն՝ զի նոքա յագեսցին։

* Լճրանի ողորմածաց՝ զի նոքա
ողորմութի գտցեն։

* Լճրանի այնոցիկ որք սրբ են սրբ
աիւք՝ զի նոքա զամ տեսցեն։

* Լճրանի խաղաղարարաց՝ զի նոքա
որդիք այ կոչեսցին։

* Լճրանի որք հալածեալք իցեն
վասն արդարութեան՝ զի նցն ար
քայութիւնն երկնից։

* Լճրանի է ձեզ յորժամ նախատի
ցեն զձեզ և հալածեսցեն. և ասի
ցեն զամ բան չար զձէնջ սուտ վս
իմ. ցնծացէք և ուրախ լերուք զի
վարձք ձեր բազում են յերկինս։

Ս. Ե. Ր. Յ.

